

ZPRÁVA O ČINNOSTI MĚSTSKÉHO MUZEA ČESKÁ TŘEBOVÁ ZA ROK 2015

Současný stav

Kanceláře muzea i sídlo organizace setrvává na původní adrese, tedy v domě čp. 80 v Klácelově ulici. Muzeum dále užívá výstavní objekt v Klácelově ulici čp. 11, depozitáře jsou stále umístěny v objektu čp. 2055 na náměstí 17. listopadu.

Zaměstnanci muzea:

Počet zaměstnanců v roce 2015 vzrostl na 9,5 pracovníka (přepočtený stav). V podstatě se však jednalo o navýšení o 1 úvazek za pracovníci v dlouhodobé pracovní neschopnosti.

Mgr. Jana Voleská - ředitelka, správce části historické podsbírky

Mgr. Jitka Peková - správce knihovny

Mgr. Lucie Frémundová - správce části historické podsbírky (od 31.8. 2013 na mateřské dovolené)

Mgr. Veronika Němcová - evidence 1. stupně, kurátor (zástup za mateřskou dovolenou)

Hana Harapat - kurátorka

Mgr. Eva Kolářová (Votroubková) - kurátorka

Mgr. Jan Síč - kurátor

PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D. - externí kurátorka

Jana Duchoňová - účetní

Mgr. Radka Urbánková - produkční

Bc. Pavla Vaňousová - recepční

Andrea Mrkosová - recepční

Mgr. Alena Binarová - recepční

Petra Zbránková - uklízečka

PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D. - kurátor sbírky výtvarného umění, kurátor výtvarných výstav. Zaměstnaná na dohodu o činnosti.

Správa a evidence sbírek:

V 1. stupni evidence bylo v roce 2015 zpracováno celkem 624 přírůstkových čísel, tj. 1733 kusů sbírkových předmětů. Z toho v historické podsbírce 560 přírůstkových čísel, tj. 1669 kusů, v podsbírce knihy 64 přírůstkových čísel, tj. 64 kusů.

Ve 2. stupni bylo zpracováno 253 kusů sbírkových předmětů z podsbírky historické a 5 z podsbírky knihy. Celkem 258 ks sbírkových předmětů.

Ve sledovaném roce byly ze sbírky vyřazeny 2 sbírkové předměty.

Inventarizace sbírek

V roce 2015 probíhala inventarizace v podsbírce historické, konkrétně ve fondu materiálů archivní povahy uložených v depozitáři č. 7, veškerých sbírkových předmětů uložených v depozitáři č. 9, veškerých sbírkových předmětů uložených v depozitáři keramiky, části sbírky betlémů malovaných na papíře.

Z podsbírkky knihy byla inventarizována celá knihovna regionální literatury. Celkem bylo inventarizováno 8532 evidenčních čísel sbírkových předmětů.

Konzervování a restaurování sbírkových předmětů

Restaurátorka Eva Vymětalová provedla restaurátorské a konzervátorské práce na 1 rámu obrazu. Náročné práce probíhaly v 1. etapě na renovaci 1 kusu osobní motorové tříkolky Velorex Oskar výrobní č. 260. Práce budou dokončeny v roce 2016.

Vybavení depozitáře

Městské muzeum Česká Třebová díky finanční podpoře Ministerstva kultury České republiky (dotace ve výši 100.000 Kč) a Pardubického kraje (50.000 Kč) vybavilo další depozitář systémem pojezdových roštů pro ukládání obrazů. Celkové náklady na akci činily 312.640 Kč. Stávající depozitář výtvarného umění byl již zcela zaplněn, nový systém tak vyřešil problém ukládání rozrůstající se podsbírkky.

Doplňování expozic

Po celý rok byly veřejnosti přístupny stálé expozice s názvem *Dopravní křižovatky aneb do České Třebové vlakem, Velorexem, letadlem i lodí*. Ty interaktivním způsobem nabízejí návštěvníkům vhled do vývoje dopravy železniční (s důrazem na českotřebovské poměry období první republiky), silniční (zachycuje zrod a vývoj vozítka OS-KAR, později Velorex a osudy vynálezců bratrů Stránských), vzdušné (zaměřena na život a dílo akademického sochaře a vynálezce létacích strojů Františka Formánka) a vodní (mapuje myšlenku zbudování vodních děl propojujících Dunaj, Odru a Labe).

V roce 2015 byla expozice k dějinám železnice doplněna o 12 kusů modelů parních, elektrických i motorových lokomotiv a vozů (všechny v modelovém měřítku H0), které byly v minulosti provozovány Depem kolejových vozidel Česká Třebová. Náklady na pořízení, které dosáhly 120.800 Kč, hradilo muzeum. Záměrem je pokračovat v doplňování této řady, aby zde byl vytvořen reprezentativní vzorek modelových strojů, které v minulosti bylo možno na místních tratích spatřit.

Modelové kolejiště v expozici věnované železniční dopravě bylo dále doplněno o lokomotivu Mikádo řady 387 v měřítku TT v zeleném zbarvení. Náklady na pořízení ve výši 17.200 Kč neslo muzeum.

Expozice mapující historii myšlenky propojení tří moří kanálem Dunaj-Odra-Labe byla v závěru roku doplněna o mechanický model plavební komory. Model o rozměrech 350 x 140 cm ovládá návštěvník, který může pozorovat princip fungování plavební komory. Na pořízení tohoto modelu bylo z rozpočtu muzea vynaloženo 479.160 Kč.

Vstupní prostory muzea pak doplnil nový exponát, který se již nevešel do expozice mapující vynálezy bratrů Stránských – zrestaurovaný Velorex Oskar 54.

Vypůjčky sbírkových předmětů

V roce 2015 uzavřelo muzeum celkem 21 smluv o vypůjčce sbírkových předmětů, kterými bylo jiným institucím půjčeno 70 evidenčních čísel sbírkových předmětů (106 ks), muzeum si vypůjčilo 72 evidenčních čísel sbírkových předmětů (72ks).

Odborná knihovna muzea

V roce 2015 přibylo do nesebírkové části knihovny 79 nových titulů.

Prezentace sbírek

Ve sledovaném roce uspořádalo muzeum tyto výstavy:

- Svět Stanislava Víši (22. ledna - 1. března 2015)

Z tvorby význačného českotřebovského výtvarníka. Připravila PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D.

-130. výročí založení českotřebovského Sokola (19. března - 26. dubna 2015)

Výstava připomněla dlouholetou sokolskou tradici v České Třebové. Připravila Mgr. Jana Voleská.

-Tvář v tvář (7. května - 7. června 2015)

Výstava malířských a sochařských portrétů ze sbírek Městského muzea Česká Třebová a Východočeské galerie v Pardubicích. Připravila PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D.

-Hurá, prázdniny! (25. června - 30. srpna 2015)

Výstava připomněla způsoby trávení dovolených a prázdnin v době před rokem 1989. Připravila Mgr. Eva Votroubková.

-Střepiny války. Druhá světová válka na frontě i v zázemí (17. září - 8. listopadu 2015)

Pohled na válečné dění při příležitosti 70. výročí konce tohoto světového konfliktu. Výstava byla uspořádána ve spolupráci s Muzeem československé branné moci 1918-1945 Česká Třebová.

-Andělé do Betléma patří! (29. listopadu 2015- 3. ledna 2016)

Prezentace betlémových celků nejen z muzejních sbírek doplněná o plastiky andělů různých proveniencí a materiálů. Připravila Hana Harapat.

Doprovodné programy k výstavám

Všechny vyjmenované výstavy byly obohaceny o doprovodné programy, které představovaly komentované prohlídky a speciální programy pro školy. Novinkou určenou rodinám s dětmi (ale nejen jim) se staly Soboty v muzeu. Vždy v sobotu, v době trvání výstavy byl připraven hodinový doprovodný program, kde se zájemci s prezentovaným tématem seznamovali hravou a interaktivní formou.

Uvedené doprovodné programy navštívilo ve sledovaném roce 932 žáků, studentů a dalších zájemců.

Expozice, výstavy a doprovodné programy k nim si v průběhu roku prohlédlo 5014 návštěvníků.

Přednášková činnost a další kulturně vzdělávací akce Pravidelné semináře

Ve sledovaném roce pokračovaly pravidelné semináře určené různým skupinám návštěvníků i příležitostné přednášky.

Své pokračování měl seminář s názvem *Ke kořenům* určený zájemcům o rodopis. Seminář vedla Mgr. Jana Voleská. V jeho rámci se také uskutečnily 3 přednášky externích přednášejících (PhDr. Radim Urbánek přednesl příspěvek na téma Mlýny, mlynářství a mlynářský žargon. RNDr. Daniel

Vaněk, Ph.D. příspěvek s názvem Genetická genealogie. Zkoumání historie rodu pomocí analýzy DNA. Mgr. Ondřej Švehelka promluvil na téma České země a vojenství v raném novověku (s důrazem na tereziánské a josefínské období). Seminář se konal pravidelně vždy 1. úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin.

Dalším pravidelným seminářem, který měl své pokračování, byl *Malý muzejník* určený dětem. Děti se setkávaly jednou měsíčně (s výjimkou letních prázdnin) v prostorách muzea a formou her či tvůrčích dílen se seznamovaly s činnostmi, které pěstovali naši předkové. Od září 2014 se pod vedením lektorky Mgr. Radky Urbánkové začaly seznamovat s historickými řemesly (ve sledovaném roce to byla tato: zpracování vlny, tkalcovství, drátenictví a kovářství, pekařství, barvířství, výroba papíru, apatykářství, mydlářství, krejčovství, cukrářství). Pro narůstající zájem musel být seminář rozdělen na dvě části. Od ledna 2015 se děti dělí na dvě věkově podmíněné skupiny (mladší od 5 do 8 let a starší od 9 do 12 let). Seminář se konal pravidelně vždy 2. úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin.

Třetím návštěvníky oblíbeným pravidelným seminářem je *Seminář pro pamětníky staré České Třebové*. Je určen nejen seniorům, kteří si chtějí slovem i obrazem připomínat minulé podoby našeho města, ale všem zájemcům o místní historii. Seminář vede Martin Šebela, autor řady publikací o historii České Třebové. Seminář se konal pravidelně vždy poslední úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin.

Pro rok 2015 byl připraven seminář nový, který byl zahájen v září 2015. Nese název *Výtvarné umění v proměnách staletí*. Seminář je určený nejširšímu okruhu zájemců o výtvarno. Nabízí přehled slohového vývoje výtvarného umění evropského kulturního okruhu. Kromě tvorby význačných světových a evropských představitelů přihlíží i k významným osobnostem a památkám regionu. Seminář se koná pravidelně 3. úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin, vede jej PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D.

Všech uvedených přednášek a seminářů se zúčastnilo celkem 1191 osob.

Další akce

Mimo pravidelné semináře se uskutečnily ještě tyto akce a přednášky:

18. května bývá slaven Mezinárodní den muzeí a galerií. Proto byl 17. května vstup do muzea volný.

30. května se uskutečnila již tradiční muzejní noc v Chaloupce Maxe Švabinského v Kozlově. Chaloupka i zahrada byly přístupné od 19 do 24 hodin, návštěvníci zde mohli potkat historické postavy spjaté s Kozlovem.

Na 2. srpna 2015 připravilo Městské muzeum Česká Třebová ve spolupráci s dalšími organizacemi akci s názvem *Piknik v Javorce*. Akce v městském parku Javorka byla určena nejširší veřejnosti. Městské muzeum zde zajistilo komentovanou prohlídku sochařské výzdoby parku a dále hru pro děti *Putování za ožvlými postavami Javorky*. Na své cestě parkem potkávaly děti různé postavy spjaté s historií místa. Jejich úkolem bylo poznat konkrétní postavu, za což byly děti odměňovány.

25. srpna 2015 se pro zájemce z řad návštěvníků Semináře pro začínající rodopisce uskutečnila

exkurze do Národního archivu v Praze. Exkurze se zúčastnily dvě desítky zájemců, kterým se v archivu s nevšedním nasazením věnovali odborní pracovníci. Ti přiblížili návštěvníkům obsah fondů využitelných právě při rodopisné práci, dále jim umožnili nahlédnout do restaurátorské dílny, badatelný, depozitářů.

29. srpna 2015 se muzeum zapojilo do akce, která připomněla 200. výročí narození a 170. výročí úmrtí Jana Pernera. Z České Třebové do Chocně a zpět byl vypraven parní vlak (zajišťovalo Kulturní centrum Česká Třebová). Muzeum zajistilo přednášku o historii trati a o osobnosti Jana Pernera, která se uskutečnila v prostorách choceňského nádraží. Přednášku proslavil znalec regionální železniční historie Jiří Rokos.

6. listopadu 2015 se uskutečnila vzpomínková akce na místním hřbitově, jehož 110. výročí jsme si v roce 2015 připomněli. Účastníci akce spolu s průvodci prošli hřbitovním areálem a byli seznámeni s významnými zde pohřbenými osobnostmi a s architektonickou a sochařskou výbavou hřbitova.

9. listopadu 2015 se muzeum zapojilo do projektu Města Česká Třebová pořádaného ke Dni veteránů. Pro účastníky projektu z řad českotřebovských studentů gymnázia a studentů z polské Olawy a slovenského Svitú byl připraven program navazující na výstavu *Střepiny války. Druhá světová válka na frontě i v zázemí*. Studenti si podle historických údajů museli spočítat velikost denního přídělku chleba a margarínu, potraviny si odvážit a připravit si typickou protektorátní snídani doplněnou o přípravu na místě upražené a umleté žitné kávy.

24. listopadu 2015 se uskutečnila přednáška pro svaz diabetiků. Tématem byly zvyky Vánoc. Proslovala Mgr. Jana Voleská.

Kromě uvedených akcí se konaly příležitostně prohlídky kostela sv. Jakuba Většího v České Třebové.

Uvedených akcí se zúčastnilo 499 osob.

Publikační činnost v roce 2015

V uvedeném roce muzeum vydalo drobnou doprovodnou publikaci k výstavě Svět Stanislava Víši. Textem opatřila PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D.

V samotném závěru roku vyšel první svazek plánovaného třísvazkového díla Mgr. Jaroslava Lopoura s názvem *Filmová Česká Třebová*.

Lopour, J.: *Filmová Česká Třebová*, svazek první, Českotřebovská kina v letech 1911-2015. Česká Třebová 2015, 157 s.

Zpřístupňované památky:

Chaloupka Maxe Švabinského v Kozlově

V rámci Festivalu muzejních nocí byla 30. května zahájena turistická sezóna 2015. Muzejní noc navštívilo na 200 návštěvníků. V letní sezóně si chaloupku prohlédlo celkem 1364 návštěvníků.

Rotunda sv. Kateřiny

Po dohodě s Římskokatolickou farností – děkanstvím v České Třebové byla veřejnosti v době letních prázdnin opět zpřístupněna rotunda sv. Kateřiny. Návštěvnost činila 631 osob.

Kostel sv. Bartoloměje v Semaníně

Také v roce 2015 muzeum spolupracovalo s občanským sdružením Pro Semanín, které provozuje expozici s názvem Semanínská renesance v kostele sv. Bartoloměje v Semaníně. Muzeum opět vypomohlo výpůjčkami sbírkových předmětů.

Kaple Panny Marie Pomocné na Horách

V roce 2015 zajišťovalo muzeum zpřístupnění kaple Panny Marie Pomocné na Horách. V čase prázdninových víkendů navštívilo kapli 138 osob.

Služby badatelům

V roce 2015 bylo zaznamenáno 77 badatelských návštěv, dotazů, konzultací a požadavků na zpracování rešerší.

Od roku 2014 mohou badatelé využívat i on-line katalog sbírek, dostupného z webových stránek muzea <http://www.mmct.cz/sbirky.php>

Záměrem muzea je v digitalizaci a webové prezentaci dalších částí sbírky pokračovat.

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2015 prezentovalo muzeum svou činnost na vlastních webových stránkách a na facebooku. Kromě toho informuje muzeum o svých akcích formou pozvánek, plakátů, článků v místním tisku, pravidelně poskytuje rozhovory pro místní kabelovou televizi, příležitostně o významnějších akcích vznikaly reportáže pro Český rozhlas Pardubice.

Muzeum propagovalo svou činnost nejen na regionální, ale i na celostátní úrovni. Českotřebovské muzeum se tak objevilo v pořadech Tamtam (6. 3.2015), Gejzír (30.4. 2015), Toulavá kamera (vysíláno 17.1.2016), dále v periodících Chvilka pro tebe, Žena a život, Květy a v řadě internetových magazínů.

Hospodaření muzea v roce 2015

Příspěvek na provoz od zřizovatele		5739280
Jiné příjmy	Prodej publikací	31613
	Vstupné	147930
	Úroky	760
Příjmy celkem		5919583
Výdaje	Nákup odborné literatury	23770
	Nákup sbírkových předmětů	132 648
	Vydávání publikací, tisk propagačních materiálů	121310
	Nákup materiálu	441 018
	Spotřeba energií	399577
	Odpisy prodaných publikací	28304
	Restaurování sbírkových předmětů	105250
	Cestovné, školení, reprezentace	19454
	Služby	763757
	Smluvní mzdy	2017360
	Ostatní osobní náklady	712984
	Ostatní náklady (sociální a zdravotní pojištění, odvod 1% z mezd do FKSP)	840432
	Poplatky za vedení účtu	9192
	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	303962
Výdaje celkem		5919018
Rozdíl mezi příjmy a vydáním		565

Přehled investičních akcí

	Pořízení pojezdových roštů pro obrazy	Pořízení modelu plavební komory
Vlastní zdroje (FRIM)	162640	479160
Dotace MKČR	100000	0
Dotace Pk	50000	0
Celkem	312640	479160

Stav a čerpání fondů

	Stav k 1.1.2015	Stav k 31.12.2015
FRIM	533923	106805
FKSP	11526	12995
Fond odměn	2402	2902
Rezervní fond	14479	35129

FRIM byl zapojen do popsaných investičních akcí. Prostředky FKSP byly čerpány na stravování zaměstnanců. Fond odměn a rezervní fond byly posíleny o část hospodářského výsledku z roku 2014, prostředky z těchto fondů čerpány nebyly.

Přehled návštěvnosti v roce 2015

	počet návštěvníků
Expozice, výstavy, doprovodné programy k výstavám	5014
Přednášky	1191
Ostatní přístupné památky	2133
Ostatní akce muzea	499
Celkem:	8837